

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus muutis varasemat seisukohta soodustuskelmusele esitatavatest nõuetest

Riigikohus muutis varasemat seisukohta soodustuskelmusele esitatavatest nõuetest

13. mai 2019

Riigikohtu kriminaalkolleegium muutis tänase otsusega seisukohta soodustuskelmusele esitatavatest nõuetest, leides, et pettusliku teo toimepanija ja tegelik kasusaaja ei pea olema üks ja sama isik. Samas otsuses selgitas Riigikohus lisaks, et kohtueelses menetluses kohaldatud tõkendit saab vaidlustada üksnes kuni süüdistusakti koostamiseni.

Vaadeldud kohtuasjas jättis Riigikohus jõusse maakohtu ja ringkonnakohtu otsused tunnistada E. Mikenberg ja E. Viitkin süüdi karistusseadustiku soodustuskelmust käsitleva paragrahvi alusel. Ehkki Riigikohus jättis muutmata nii süüditunnistamise kui karistamise otsused, selgitas Riigikohus samas soodustuskelmusele esitatavaid nõudeid ning tõkendi vaidlustamise korda kohtueelses menetluses.

Toetudes Riigikohtu kriminaalkolleegiumi 2016. aasta 25. novembri lahendile nr 3-1-1-96-16, milles Riigikohus asus seisukohale, et soodustuskelmus on erilise isikutunnusega koosseis, mille täideviijaks saab olla üksnes soodustuse saaja, leidsid kassatsioonikaebuse esitajad, et selles asjas polnud soodustuskelmuse paragrahvi alusel süüdimõistmine võimalik. Kaebajate hinnangul saab soodustuskelmuse toimepanijaks lugeda üksnes isikut, kes on majandustegevuses osalevana saanud soodustust ning kellel on õigus seda kasutada.

Varasemat praktikat muutes selgitas Riigikohus tänases otsuses, et karistusseadustiku soodustuskelmust käsitlev paragrahv ei sätesta eeldust, et petja ning soodustuse saaja peavad olema üks ja sama isik. Ehkki paragrahv sõnastab, et soodustuse saaja peab olema majandustegevuses osalev isik, ei sea see majandustegevuses osalemise nõuet petjale. Seega asus Riigikohus seisukohale, et soodustuskelmuse paragrahvi alusel süüdimõistmisel ei pea pettusliku teo toimepanija ja tegelik kasusaaja olema üks ja sama isik.

Lisaks selgitas Riigikohus, et kohtueelses menetluses kohaldatav tõkend on vaidlustatav kuni süüdistusakti koostamiseni. Tõkend on menetluse tagamise vahend, mille vaidlustamine on ajaliselt piiratud ning tõkendi kohaldamise seaduslikkuse uus hindamine kriminaalasja arutamisel kohtumenetluses ei ole põhjendatud.

OTSUS [1]

Iris Raudsik
Kommunikatsioonispetsialist
[iris \[dot\] raudsik @ riigikohus \[dot\] ee](mailto:iris [dot] raudsik @ riigikohus [dot] ee)

+372 7309 025

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-muutis-varasemat-seisukohta-soodustuskelmusele-esitavatest-nouetest>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=1-15-11032/308>